Enumeratio specierum Salviarum ex
insulis Honsiu, Sikoku, Kiusiu,
Liukiu et Formosa adhuc
cognitarum.

Auctore

Yushun Kudo.

Hoc opusculum est parva pars operis "Revisio Labiatarum Japonicarum" dicti, quod, Professoris J. MATSUMURA ductu, mense junio anni 1911 in Instituto Botanico Universitatis Tokiensis inceptum, mense junio anni 1912 complevi. Maximas gratias Professori J. MATSUMURA, ob ejus peritissimum humanissimumque ductum et auxilium reddere debeo.

Tametsi LINNAEUS, in prima editione Specierum Plantarum,¹⁾ septem et viginti Salvias species eo tempore notas descripsit, tamen nullam speciem in terra Japoniae inventam describebat. Prima species quae in terra Japoniae inventa fuit, a THUNBERG,²⁾ anno 1789, descripta est, et "*Salvia japonica*" nominata. Multi novi scriptores, de illa specie loquendo, in errorem inducti sunt, et hanc speciem cum planta japonice "Akinotamuraso" dicta identicam esse putaverunt. Sed si e tempore florendi judicetur, hanc speciem cum planta japonice "Natsunotamuraso" dicta identicam esse viditur.

MIQUEL³⁾ terrae Japoniae quattuor Savlias species enumeravit quae sunt *Salvia nipponica*, *japonica*, *deversifolia* et *plebeia*. Planta, quaedam, lingua nostra "Akigiri" dicta, primo, ut nova specie, ab illa descripta est, et "*Salvia nipponica*" appellata. Praetera, *Salviam brachiata*m (*S. plebeia*m) et unam novam

1) LINN. Spec. Pl. ed. 1. (1753) p. 23.

2) THUNB. Fl. Jap. (1784) p. 22, t. 5.

3) MIQUEL, Prol. Fl. Jap. (1866-67) pp. 39, 40.

speciem enumeravit, quae tamen, "*S. diversifolia*" dicta, est solum forma quaedam *S. chinensis*.

Anno 1875, auctores Franchet et Savatier,¹⁾ in primo volumine Enumerationis Plantarum Japonicarum, tres species enumeraverunt. Primo, illi auctores novam varietatem Glabrescentem nominatam descripserunt, et hujus varietatis speciem typicam, etiam in characteribus coloris florum etc. variabilem esse notaverunt. Secundo, de planta ab eis "*S. japonica*" dicta locuti sunt et hujus quattuor varietates, quarum una est nova, enumeraverunt. Ex illorum investigationibus Miquel's nova species "*S. diversifolia*" dicta cum una illarum varietate identicam esse putamus. Planta japonice "Harunotamuraso" dicta, ut varietate hujus speciei, sub nomine "*S. japonica. var. pumila*", descripta fuit. Haec species a nobis (Professore J. MATSUMURA et me ipso) "*S. vernalis*", ob tempus florendi, appellata est, et a cl. MAKINO²⁾ "*S. Ranzaniana*" nominata. In secundo volumine³⁾ ejusdem libri breves diagnoses de *S. japonicae* varietatibus datae sunt.

Anno 1885, cl. ENGLER, in volumine sexto diarii sui "Botanische Jahrbücher nominati, unam speciem⁴⁾ in Insula Oshima collectam designavit.

Temperibus deversis, Professor J. MATSUMURA in "Tokyo Botanical Magazine" et aliis operibus, nonnullas *Salvias* species in Japonia crescentes, descripsit. Anno 1897, unam novam speciem "*S. pygmaeam*" dictam in "Tokyo Botanical Magazine"⁵⁾ descripsit; haec species inter saxa ad flumen prope Ooshima collecta fuit et ea subgenus quod *Covola* dicitur pertinet. Idem auctor unum specimen, quod in provincia Awa collectum erat, diu in herbario suo servavit, et posterius illud sub nomine novo "*S. trisecta*" produxit. Index completus plantarum spontanearum et introductarum japonicarum *Salviarum* in opere

1) FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. Vol. I. (1879) pp. 371-5.

2) MAKINO, Tokyo Bot. Mag. Vol. XXVI. (1912) p. 184.

3) FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. Vol. II. p. 463.

4) *Salvia japonica* THUNB.

5) MATSUMURA in Tokyo Bot. Mag. Vol. XI. (1897) p. 70.

“Index Plantarum Japonicarum”¹⁾ editus est; in opere citato, octo species, quattuor varietates, quattuor formae spontanae et quattuor species introductae nominibus japonicis habitationibusque enumeratae sunt.

Cl. MAKINO in unodecimo volumine “Tokyo Botanical Magazine”²⁾ plantam japonice “Akinotamuraso” dictam enumeravit. FRANCHET et SAVATIER’S tres varietates in formas reduxit, et omnes illae formae, sunt in una varietate “typica” dicta contentae. Sicut ipse postea demonstravit, duae species *S. japonica* et *chinensis* inter se confusae sunt. Demum unam novam varietatem *S. japonicae* “intermediam” dictam descripsit. Sed haec est ipsa species *S. japonica*, non varietas, quae apud botanicos sub nomine “Natsunotamuraso” nota est. Illius sententia, *S. nipponica* est similis plantae japonice “Akigiri” dictae; varietas glabrescens hujusdem speciei plantae japonice “Kotojiso” dictae similis est. Anno 1912,³⁾ in sexto et Vicesimo volumine ejusdem diarii, errorem pristinam correxit. Systema ab illo expositum, est sequens.

Salvia japonica THUNB.

- a. typica* MAKINO.....*Natsunotamuraso*.
- β. crenata* MAKINO*Ke-natsunotamuraso*.

Salvia chinensis BENTH.

- a. typica* MAKINO.
 - form. a. *bipinnata* MAKINO.
.....*Akinotamuraso*.
 - form. b. *pinnata* MAKINO.
.....*Akinotamuraso*.
 - form. c. *ternata* MAKINO.
.....*Mitsuba-akinotamuraso*.
 - form. d. *integrifolia* MAKINO.
.....*Maruba-akinotamuraso*.

- β. pumila* MAKINO.*Harunotamuraso*.

Postea, in eodem volumine cl. Makino varietatem “pumilam” ut speciem descripsit, et ei nomen novum⁴⁾ dedit.

1) MATSUMURA, Ind. Pl. Jap. II, 2. pp. 547-49.

2) MAKINO in Tokyo Bot. Mag. Vol. XI (1897) pp. (281-2).

3) MAKINO, Tokyo Bot. Mag. Vol. XXVI (1912) pp. 78-81.

4) *Salvia Ranzaniana*, MAKINO.

R. YATABE, olim Professor Universitatis Tokiensis, in libro "Iconographia Florae Japonicae" anno 1891 edito, unam speciem illustravit. Haec species ab eodem auctore "*S. nipponica*" esse judicata est, sed ex ejus descriptione et tabula, absque dubio varietas aliqua hujus speciei esse debet.

Ante publicationem Matsumura et Hayata's Enumerationes Plantarum Formosanarum anno 1906 editam, duae species *Salviae* in insula Formosa notae fuerunt. Prima species, *Salvia scapiformis* dicta, ab HANCE in "Journal of Botany" descripta est. Hanc speciem primum endemicam plantam esse putabatur, tamen postea in terra Chinae inventa est. Auctores FORBES et HEMSLEY, anno 1890,¹⁾ in libro "Index Florae Sinensis" dicto, duas species (*S. scapiformis* et *brachiatam*) in Formosa inventas enumeraverunt. HENRY etiam, in libro "a List of Plants from Formosa" dicto, 2 species enumeravit. Opus systematicum quod nobis multam intelligentiam de genere formosano dedit, est liber MATSUMURA et HAYATA's "Enumerationes Plantarum Formosanarum". Illi auctores duas species adhuc non enumeratas enumeraverunt, et unam novam varietatem "*S. scapiformis* var. *pinnata*" dictam enumeraverunt. Postea unus illorum auctorum in libro suo "Flora Montana Formosae" dicto, hanc varietatem ad 7702 pedum altitudinem in monte Morrison crescere dixit, et duas novas formas ejusdem speciei (*hirsutam* et *gracilem*) descripsit. Species *Salviae* quae in insula Formosae crescunt, sunt quattuor species, una varietas et duae formae.

Cl. YOKUSAI INUMA,²⁾ in primo volumine ejus libri "Somoku-Zusetsu" dicti, quattuor sequentes species cum tabulis descriptionibusque illustravit.

1. *Salvia nipponica* (fol. 27.).....*Akigiri*.
 form. *argutidens* (fol. 28.).....*Kotojiso*.
2. *Salvia japonica* (fol. 29.).....*Natsunotamuraso*.
3. *Salvia Ranzaniana* (fol. 30.).....*Harunotamuraso*.
4. *Salvia chinensis* f. *pinnata* (fol. 31.)..*Akinotamuraso*.

1) FORBES et HEMSLEY, Index Florae Sinensis Vol. II. p. 287.

2) INUMA, Somoku-zusetsu Vol. I. (1832).

Illi auctores rectam opinionem de duobus speciebus quae diu a multis auctoribus inter se confusae sunt, nobis habuisse viditur.

Tabula sequens docet quo modo species *Salviae* per singulas insulas Japoniae distribuntur.

Species \ Insulae	Sachalin Hokkaidō	Honsiu	Sikoku	Kiusiu	Liukiu	Formosa
<i>S. nipponica</i>		×	×			—
var. <i>glabrescens</i>		×				
<i>S. trisecta</i>			×			
<i>S. miltiorrhiza</i>					×	
<i>S. plectranthoides</i>						×
<i>S. japonica</i>		×		×		
<i>S. chinensis</i>		×	×	×		
<i>S. brachiata</i>		×	×	×		
<i>S. scapiformis</i>						×
var. <i>pinnata</i>						×
<i>S. Ranzaniana</i>		×	×	×		
<i>S. pygmaea</i>					×	

In Honsiu igitur species 5 et una varietas obvisae sunt quarum nulla endemica est ; Sikoku 5 species habet, e quibus una est endemica ; Kiusiu 3 ; Liukiu 3 (unam endemicam) habet ; Formosa 4 species et unam varietatem, habet.

Species sequentes endemicae sunt ; *S. nipponica*, *S. trisecta*, *S. Ranzaniana*, *S. pygmaea*.

Tabula sequens docet quo modo alterae 6 species per singulas regiones distribuntur.

Species \ Regiones	Asia arctica	Asia subarctica	Reg. Ussuriensis	Corea	Manchuria	China borealis	China centralis	China australis	Malaya	Himalaya	India	Australia
<i>S. miltiorrhiza</i>					×		×					
<i>S. plectranthoides</i>										×	×	
<i>S. japonica</i>						?	?	?				
<i>S. chinensis</i>							×	×				
<i>S. brachiata</i>			×	×	×	×	×	×	×	×	×	×
<i>S. scapiformis</i>							×					
	0	0	1	1	2	1	4	2	1	2	2	1

Numerus specierum in insulis japonicis inventarum ad decem increvit. Hae decem species in sequentibus sectionibus¹⁾ distribuntur.

1. Sectio **Drymosphace** BENTH.
S. nipponica, *trisecta*, *miltiorhiza*.
2. Sectio **Notiosphace** BUNGE.
S. plectranthoides, *japonica*, *chinensis* et *brachiata*.
3. Sectio **Gymnosphace** BRIQ.
S. scapiformis.
4. Sectio **Vernales**²⁾ KUDO nov. sect.
S. Ranzaniana et *pygmaea*.

Sectio cujus plantae in insulis japonicis ubique crescunt, est *Notiosphace* et est ea quae maximum numerum specierum habet. Sectio *Gymnosphace* subgenus "Allagospodonopsis" quod in systemate generis "Salvia," cum sectione "Allagospodon" est magni monienti, constituit.

1. **Salvia nipponica** MIQ. Prol. Fl. Jap. p. 39; FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 371; MATSUM. et HAYATA, Enum. Pl. Formos. p. 312; MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXI. p. 33; MATSUM. Ind. Pl. Jap. II. 2. p. 549; MATSUM. et. KUDO, in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 298.

1) Clavis Sectionum sequens est:

1	{	Stamina posteriora ad staminodia reducta. Corollae tubus intus parce pilosus vel annulatus	2
		Stamina anteriora ad staminodia reducta. Corollae tubus intus nudus. ... <i>Gymnosphace</i> .	
2	{	Corollae tubus intus distincte annulatus. Flores magni vel parvi	3
		Corollae tubus intus parce pilosus non annulatus. Flores minores.....	
		... <i>Vernales</i> .	
3	{	Labium corollae superius falciforme. Vectiaria connexa. Bractea et bracteola magnae. Flores saepe magni	<i>Drymosphace</i> .
		Labium corollae superium erectum haud falciforme. Vectiaria non connexa. Bractea et bracteola minores. Flores saepe parvi.....	<i>Notiosphace</i> .

2) Folia omnia vel plerumque radicalia; floralia et bractea minuta. Calyx sub-tubulosus, labio superiore integro, inferiore bifido. Corollae tubus intus parce pilosus, labium superius bifidum, inferius 4-fidum. Connectiva antice parva, subdeflexa.

NOM JAP. *Akigiri*.

HAB. Honsiu, Sikoku et Formosa.

Planta endemica!

form. **argutidens** MAKINO, l. c. ; MATSUM. l. c. ; MATSUM.
et KUDO, l. c.

NOM. JAP. *Kotojiso*.

HAB. Honsiu.

Planta endemica!

var. **glabrescens** FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 371
et II. p. 463 ; MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XI. p. (282);
MATSUM. et KUDO, l. c.

S. glabrescens MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXI. p. 157;
MATSUM. l. c. p. 547.

S. nipponica YATABE, Icon. Fl. Jap. I. 1, p. 43, t. 15.
non MIQ.

NOM. Jap. *Miyama-akigiri*.

HAB. Honsiu.

Planta endemica!

2. **Salvia trisecta** MATSUM. in MATSUM. et KUDO, l. c. p.
298 et Icon. Pl. Koishikav. vol. I. No. 4. p. 125 t. 63.

NOM. JAP. *Mitsuba-kotojiso* (J. MATSUMURA).

HAB. Sikoku.

Planta endemica!

3. **Salvia miltiorrhiza** BUNGE, Enum. Pl. Chin. Bor. p. 50 ;
BENTH. in DC. Prodr. XII. p. 277; MAXIM. Mel. Biol. XI. p. 304;
FRANCH. Pl. David. p. 236 ; FORB. et HEMS. Ind. Fl. Sin. II. p.
286 ; DIELS, in ENGL. Bot. Jahrb. XXIX. p. 557 ; MAKINO, in
Tokyo Bot. Mag. XXII. p. 165.

NOM. JAP. *Tanjin*.

HAB. Liukiu (ex MAKINO).

DISTRIB. China borealis et centralis.

4. **Salvia plectranthoides** GRIFF. Notul. IV. p. 199 et Ic. Pl. Asiat. t. 450; HOOK. f. Fl. Brit. Ind. IV. p. 655 ; MATSUM. et HAYATA, l. c. p. 311 ; MATSUM. l. c. p. 549 ; MATSUM. et KUDO, l. c. p. 298.

NOM. JAP. *Hikiokosidamasi*. (nov.)

HAB. Formosa.

DISTRIB. India, Malaya.

5. **Salvia japonica** THUNB. Fl. Jap. p. 22 t. 5; ROEM. et SCHULT. Syst. Veg. I. p. 263; SIEB. et ZUCC. in Abh. ~~Mad.~~ Muench. IV. 3. p. 157; BENTH. in DC. Prodr. XII. p. 354; ENGL. et MAXIM. in ENGL. Bot. Jahrb. VI. p. 66; MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 78 ; MATSUM. et KUDO, ibidem p. 299.

S. japonica β . *intermedia* MAKINO in Tokyo Bot. Mag. XI. p. (281), XV. 10 ; MATSUM. l. c. p. 548.

S. japonica β . *intermedia* b. *lobato-crenata* MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XV. p. 110.

S. japonica γ . *bipinnata* FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 372, II. p. 463. (p. p.)

NOM. JAP. *Natsunotamuraso*.

HAB. *Honsiu et Kiusiu*.

DISTRIB. China (?).

form. **pinnata** MATSUM et KUDO, l. c. foliis pinnatis.

NOM. JAP. *Haneba-no-natsunotamuraso*. (nov.).

HAB. *Honsiu*.

Planta endemica!

form. **ternata** MATSUM. et KUDO, l. c. foliis ternatis.

NOM. JAP. *Mitsuba-no-natsunotamuraso*.

HAB. *Honsiu*.

Planta endemica!

var. **crenata** MAKINO in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 79.

S. japonica β . *intermedia* a. *crenata* MAKINO in Tokyo Bot. Mag. XV. p. 110.

NOM. JAP. *Ke-natsunotamuraso*.

HAB. *Honsiu*.

Planta endemica!

6. **Salvia chinensis** BENTH. Lab. Gen. et Spec. p. 725 et in DC. Prodr. XII. p. 355; MAKINO in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 80; MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299.

S. japonica β . *integrifolia* FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 371 et II. p. 463; FORB. et HEMSL. Ind. Fl. Sin. II. p. 284; DIELS, in ENGL. Bot. Jahrb. XXIX. p. 558.

S. japonica α . *typica* c. *integrifolia* MAKINO in Tokyo Bot. Mag. II. p. (281) et XV. p. 108; MATSUM. l. c. p. 548.

S. chinensis α . *typica* d. *integrifolia* MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 80.

NOM. JAP. *Maruba-no-akinotamuraso*.

HAB. Honsiu.

DISTRIB. China borealis et centralis.

form. b. **Fortunei** MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299.

S. Fortunei BENTH. in DC. Prodr. XII. p. 354 et Fl. Hongk. p. 277; BRIQ. in ENGL. Nat. Pfl.-fam. IV. 3a p. 285.

S. diversifolia MIQ. Prol. Fl. Jap. p. 40.

S. japonica β . *ternata* FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 372 et II. p. 463; FR. Pl. David. I. p. 236; DIELS, in ENGL. Bot. Jahrb. XXIX. p. 558.

S. japonica α . *typica* b. *ternata* MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. II. p. (281) et XV. p. 108; MATSUM. l. c. p. 548.

S. chinensis α . *typica* c. *ternata* MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 80.

NOM. JAP. *Mitsuba-no-akinotamuraso*, *Mitsuba-no-tamuraso*.

HAB. Honsiu.

DISTRIB. China.

form. c. **pinnata** (DIELS) MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299.

S. japonica var. *pinnata* DIELS in ENGL. Bot. Jahrb. XXIX. p. 558.

S. chinensis α . *typica* b. *pinnata* MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 80.

NOM. JAP. *Akinotamuraso*, *Haneba-no-Akinotamuraso*.

HAB. Honsiu.

DISTRIB. China.

form. d. **bipinnata** MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 80; MATSUM. et KUDO, l. c.

S. japonica bipinnata FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 372 et II. p. 463. p. p.

S. japonica a. typica a. bipinnata MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XI. p. (281) et XV. p. 107; MATSUM. l. c.

NOM. JAP. *Akinotamuraso*.

HAB. Honsiu.

DISTRIB. China.

form. e. **alatopinnata** MATSUM. et KUDO, l. c. foliis pinnatis vel bipinnatis, pinnis lanceolatis basi cuneatis.

NOM. JAP. *Togakushi-akinotamuraso*.

HAB. Honsiu.

Planta endemica!

7. **Salvia brachiata** ROXB. Hort. Beng. p. 4 et Fl. Ind. I. p. 145 ; DIELS in ENGL. Bot. Jahrb. XXIX. p. 558 ; MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299.

S. plebeia R. BR. Prodr. Fl. Nov. Holl. p. 501 ; BENTH, in DC. Prodr. XII. p. 355, et Fl. Hongk. p. 277 ; MIQ. Prol. Fl. Jap. p. 40 ; MAXIM. Ind. Fl. Pek. in Prim. Fl. Amur. p. 475 ; BAKER et MOORE, in Jour. Linn. Soc. XVII. p. 385 ; FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 372 ; FR. Pl. David. p. 237 ; FORB. et HEMSL. Ind. Fl. Sin. II. p. 287 ; PALIB. Consp. Fl. Kor. II. p. 28 ; KOM. Fl. Mansh. III. p. 373 ; MATSUM. et HAYATA, Enum. Pl. Formos. p. 312 ; MATSUM. l. c. p. 549 ; NAKAI, Fl. Kor. II. p. 141.

NOM. JAP. *Yukimiso*.

HAB. Honsiu, Kiusiu, Liukiu, Formosa.

DISTRIB. China, Manchuria, Corea, India, Malaya, Australia.

8. **Salvia scapiformis** HANCE, in Jour. Bot. (1885) p. 368 ; Bot. Mag. t. 6980 ; FORB. et HEMSL. Ind. Fl. Sin. II. p. 287 ; HENRY List Pl. Formos. p. 73 ; DIELS, in ENGL. Bot. Jahrb. XXIX. p. 559 ; MATSUM. et HAYATA, l. c. p. 312 ; HAYATA, Fl. Mont. Formos. p. 182 ; MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299.

NOM. JAP. *Takasago-tamuraso*. (nov.)

DISTRIB. China centralis.

var. **pinnata** HAYATA, in MATSUM. et HAYATA, l. c. p. 312 t. 17 ; HAYATA, Fl. Mont. Formos. p. 182 ; MATSUM. et KUDO, l. c.

Hab. Formosa.

Planta endemica !

form. **hirsuta** HAYATA, Fl. Mont. Formos. p. 182 ; MATSUM. et KUDO, l. c.

Hab. Formosa.

Planta endemica !

form. **gracilis** HAYATA, l. c. p. 183 ; MATSUM. et KUDO, l. c.

Hab. Formosa.

Planta endemica !

9. **Salvia Ranzaniana** MAKINO, Tokyo Bot. Mag. XXVI. p. 184 ; MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299.

S. japonica δ . *pumila* FR. et SAV. Enum. Pl. Jap. I. p. 372 et II. p. 463 ; MAKINO, in Tokyo Bot. Mag. XI. p. (281) et XV p. 110 ; MATSUM. l. c.

S. chinensis var. *pumila* MAKINO ibidem XXVI. p. 81.

S. vernalis MATSUM. ET KUDO, in Sched. Herb. Sc. Coll. Imp. Univ. Tokyo.

NOM. JAP. *Harunotamuraso*.

HAB. Honsiu, Sikoku, Kiusiu.

Planta endemica !

10. **Salvia pygmaea** MATSUM. in Tokyo Bot. Mag. II. p. 70 et Ind. Pl. Jap. II. 2. p. 549 ; MATSUM. et KUDO, l. c. p. 299 ; MAKINO, ibidem. p. 212.

NOM. JAP. *Himetamuraso*.

HAB. Liukiu.

Planta endemica !